

NACIONALNA AGENCIJA RS
ZA KAKOVOST V VISOKEM ŠOLSTVU

**POROČILO O PRESOJI
VLOGE ZA PRVO AKREDITACIJO ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA**

Prejeto	28-04-2011	Priloge
Sign. znak	3102	Vredn.:
Številka zadeve:	6033-130/2010/5	

Ime študijskega programa	ŠTUDIJSKI PROGRAM »ZGODOVINA«
Stopnja in vrsta	II. stopnja – dvopredmetni pedagoški
Trajanje	2 leti
Vlagatelj	Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru
Predlagatelj	Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru

Področja presoje

1. VPETOST V OKOLJE (9. ČLEN)

1. Izkazano sodelovanje ali namere o sodelovanju s podjetji, organizacijami

Študijski program dvopredmetnega pedagoškega študija druge stopnje Zgodovina na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru v svoji vlogi dokazuje v prilogi 8 sodelovanje, oziroma namero o sodelovanju s podjetji in organizacijami, ki delujejo ali z drugimi besedami, na trgu dela iščejo zaposlene s kompetencami, ki jih omenjeni program skozi študij zagotovi študentom. Prav tako vloga dokazuje sodelovanje s srednjimi in osnovnimi šolami, kar je za pedagoški program ključnega pomena. Univerzitetna knjižnica Maribor, Inštitut za novejšo zgodovino, Muzej Velenje, Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju, Arhiv Republike Slovenije in EMUNI s svojimi dopisi podpirajo pripravo in po tem takem tudi delovanje študijskega programa Zgodovina, magistrski študij. Program predvideva zaposlitev po končanem študiju ali pa nadaljevanje izobraževanja, kar je v skladu z 9. členom Meril.

2. Povezanost med kompetencami diplomantov in razpoložljivimi zaposlitvami v okolju

Program se lahko pohvali s širokim spektrom znanj, ki jih okolje lahko prepozna kot uporabne. To vlagatelj poudarja tudi v svoji vlogi in obenem pravi, da to pomeni več možnosti zaposlovanja študentov, ki bodo končali 2. stopenjski program Zgodovine. Pedagoški dvopredmetni program je potrebno oblikovati po Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, skladnost programa z zakonskimi določbami je iz vloge razvidna.

Ustrezanje merilom, prednosti in dobre prakse:

Po našem mnenju vloga opredeljuje vpliv delovanja zavoda v gospodarskem, socialnem in kulturnem razvoju ožjega in širšega okolja. Načrtovana je takšna kakovost učnih izidov in kompetenc, da bodo diplomanti zaposljivi oziroma se bodo lahko naprej izobraževali. Študijski program Zgodovina na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru predvideva širok spekter znanj, ki jih okolje lahko prepozna kot uporabne, na podlagi tega pa se tako poveča tudi možnost zaposlovanja magistrstov. Filozofska fakulteta sodeluje v mnogih mednarodnih projektih, kar je iz vidika prenosa znanstveno raziskovalnega dela v učne načrte zelo dobrodošlo, obenem se kaže mednarodna vpetost zavoda. Delovanje zavoda in študijskega programa podpirajo izobraževalne institucije in institucije javnega značaja. Po našem mnenju je iz vloge razvidno sodelovanje z osnovnimi in srednjimi šolami ključnega pomena, predvsem zato, ker gre za izobraževanje kadrov, ki se bodo v veliki meri zaposlovali ravno na omenjenih institucijah.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Vloga po našem mnenju izkazuje nekoliko presplošno zaposlitvene možnosti magistrstov, predvsem iz vidika razvoja stroke.

2. DELOVANJE VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA (10. ČLEN)

1. Poslanstvo in vizija ter ustrezne strategije zavoda

Na spletnih straneh FFUM (<http://www.ff.uni-mb.si/o-fakulteti/>) zasledimo fakultetno vizijo (»Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru izobražuje študente v humanističnem duhu ter odkrivanju in poglobljanju poštene življenjske, raziskovalne in znanstvene resnice. Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru izobražuje študente v humanističnem duhu ter odkrivanju in poglobljanju poštene življenjske, raziskovalne in znanstvene resnice«) in poslanstvo (»Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru razvija znanstveno-raziskovalno in izobraževalno delo na področju humanističnih, družboslovnih in

izobraževalnih ved. V svojih programih bo podpirala človekovo dostojanstvo in globalno pravičnost ter razvijala kulturo dialoga in strpnosti ter znanstveno iniciativnost«).

Specifično vizijo in poslanstva Oddelka za zgodovino na spletu nismo zasledili. Pač pa je v predstavitvi oddelka zaslediti zapis o ciljni naravnosti njihovega izobraževalnega in raziskovalnega programa (»Oddelka za zgodovino študentom v sklopu študija nudi celovit pogled na najpomembnejša in najnovejša spoznanja o preteklosti človeštva (od zgodnjih civilizacij naprej do sodobne zgodovine), pri tem pa posebno pozornost posveča zgodovini slovenskega etničnega prostora v zgodovinskih obdobjih od prazgodovine do danes. Kot prvi v slovenskem visokošolskem prostoru smo na Oddelku za zgodovino posvetili posebno pozornost zgodovini vzhodne in jugovzhodne Evrope ter zgodovini Balkana, s čimer se izrazito razlikujemo od ostalih študijskih programov s področja zgodovinopisja na Slovenskem. Diplomanti Oddelka za zgodovino tako v času študija pridobijo kvalitetno in celovito strokovno osnovo za razumevanje razvoja modernih civilizacij skozi zgodovino«), kar bi lahko vrednotili kot vizijo pedagoško-znanstvenega delovanja za naslednjo dekada 21. stoletja .

2. Načrt notranje organiziranosti zavoda

Celovitega gradiva – denimo Statuta UM oziroma FFUM - skupina ni prejela. Notranja organiziranost FFUM je predstavljena na spletnih straneh FFUM (<http://www.ff.uni-mb.si/o-fakulteti/>) in v okviru letih se nahaja tudi Statut Univerze v Mariboru, ki v 7. členu navaja članice univerze, tudi FFUM. V statutu so jasno zapisani odgovornosti članic znotraj UM, predvsem v členih 9 - 21. Zanimivo je, da v slednjem členu ni navedena Filozofska fakulteta kot članica, niti njene organizacijske enote, ki »...imajo pravico nastopanja v pravnem prometu v imenu in za račun članice univerze«. Pač pa je v ta kontekst vključena Pedagoška fakulteta UM s svojim Centrom. Tega (dovoljenja) ni najti niti v prehodnih odločbah z dne 11. 7. 2006, ko se tam, v členu 397 opredeljuje sestava in medsebojna razmerja akademskih organizacijskih enot na FFUM. Filozofska fakulteta je nastala na omenjeni datum, ko se je Pedagoška fakulteta razdelila na 3 organizacijske enote: Pedagoško fakulteto, Fakulteto za naravoslovje in matematiko in Filozofsko fakulteto.

Skladno z 31. členom Statuta UM ima Univerza in njene članice imajo naslednje organizacijske enote: 1. katedre, 2. inštitute, 3. oddelke, 4. pedagoško-raziskovalne centre, 5. centre, 6. laboratorije, 7. knjižnice. Filozofsko fakulteto sestavlja 12 oddelkov: Anglistika in amerikanistika, Filozofija, Geografija, Germanistika, Madžarski jezik in književnost, Pedagogika, Prevodoslovje, Psihologija, Slovanski jeziki in književnosti, Sociologija, Umetnostna zgodovina in Zgodovina (<http://www.ff.uni-mb.si/oddelki/>). Obenem pa v okviru Filozofske fakultete UM delujejo še štiri centri: Center za vseživljensko izobraževanje, Center za ekoremediacije, Center za raziskovanje postjugoslovanskih družb, Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike in Karierni center. (<http://www.ff.uni-mb.si/centri/>).

Oddelka za zgodovino ne izkazuje razčlenitev na katedre ali druge organizacijske enote. Pač pa navaja člane oddelka glede na primarno vsebinsko usmeritev predavateljev: 1. 1. Predmeti novejša in sodobna zgodovina (6 članov); 2. Predmeti starejša, srednjeveška in novoveška zgodovina (4 člani); 3. Predavatelji tujih jezikov in asistenti (3 člani). Podrobnega podatka o strukturi in vsebini dela znanstveno-raziskovalne skupine Zgodovina na FFUM v posredovanem gradivu ni bilo.

3. Uvrstitev v ustrezne klasifikacije

Statut UM, člen 12 je, po ISCED-jevi klasifikaciji ved, Filozofski fakulteti namenil:

1. (14) izobraževanje učiteljev v okviru pedagoških ved [pedagogika, jeziki, filozofija, sociologija, zgodovina, geografija], in
2. (22) izobraževanje v okviru (6) humanističnih ved (filozofija, slovenski jezik, nemški jezik, zgodovina), ter
3. (31) izobraževanje v okviru družbenih ved [sociologija],

Zgodovina se po ISCED-jevi klasifikaciji uvršča med humanistične vede. Študijski program Zgodovine je glede na Klasius P klasifikacijo razvrščen med Humanistične vede. Dvopredmetni pedagoški študijski program druge stopnje Zgodovina po Klasius P klasifikaciji sodi med »izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev«.

4. Načrti o znanstveno-raziskovalnem delu

Načelno velja pohvaliti preglednost spletne strani FFUM, v kateri pa ni zaslediti podatkov o raziskovalni usmeritvi, raziskovanju in objavljanju. Na spletnih straneh je med številnimi prilogami mogoče zaslediti podatke in zapisnike rednih in (pogostih) korespondenčnih sejah Komisije za znanstveno raziskovalne zadeve (<http://www.ff.uni-mb.si/o-fakulteti/komisije-senata/komisija-za-znanstveno-raziskovalne-zadeve/index.dot>). Priloge k vlogi navajajo opravljene raziskovalne projekte predvsem na mednarodni ravni. Obstaja tudi SICRIS datoteka. Preko Priloge 5 k vlogi in spletne strani sistema COBISS je možno odkriti SICRIS razpredelnico in objave učiteljev zgodovine na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru (<http://splet02.izum.si/cobiss/Bibliographies.jsp?init=t>).

V vlogi so navedeni dosežki raziskovanja učiteljev na mednarodni ravni. Tam se omenja, da so rezultati znanstvenoraziskovalne aktivnosti predvidenih nosilcev pričujočega študijskega programa 2. stopnje Zgodovina razvidni iz priloge, v kateri so zbrane njihove najpomembnejše reference zadnjih petih let (2003 – 2008) iz sistema COBISS (1.01 Izvirni znanstveni članek, 1.02 Pregledni znanstveni članek, 1.16 Samostojni znanstveni sestavek v monografijah, 2.01 Znanstvena monografija). Sodelovanje učiteljev v mednarodnih raziskovalnih projektih od leta 2003 dalje je prikazano v tabeli 11 in 12 vloge (str. 23 do 27). Kot poseben dosežek je treba poudariti sodelovanje Filozofske fakultete v priznanih evropskih projektih (na primer Okvirni program EU). V več projektih je fakulteta tudi v vlogi partnerja. Posebno pozornost Filozofska fakulteta namenja manjšim projektom, saj ti omogočajo prilagojeno sodelovanje pri konkretnih aktualnih aktivnostih in sodelovanje z lokalno skupnostjo. V vlogi ni navedb o sodelovanju učiteljev v raziskovalnih skupinah. Kot poseben dosežek je treba poudariti sodelovanje Filozofske fakultete v evropskih raziskovalnih projektih (na primer Okvirni program EU). V več projektih je fakulteta tudi v vlogi partnerja. Sodelovanje učiteljev v mednarodnih raziskovalnih projektih od leta 2003 dalje je prikazano v tabeli 11 in 12 vloge (str. 23 do 27).

5. Povezovanje med učnimi vsebinami in ZRD (člen 10.6 in 10.8)

V vlogi nismo odkrili navedb o neposredni povezanosti med raziskovalnim delom učiteljev in njihovim pedagoškim delom. Zdi se, da je to mogoče odkriti izključno preko sistema COBISS v katerem se je mogoče podrobneje seznaniti z vsebinami raziskav učiteljev in le-te primerjati z vsebinami predavanj navedenih v učnih načrtih za posamezni predmet ustreznega učitelja. Obstoj, delež in ustreznost vsebin raziskovalnega dela v pedagoškem procesu je specifičen za vsako posamezno stroko. Prevelik delež vpetosti raziskovalnih aktivnosti lahko okrni kompleks predvidenega kurikulumu; ob premajhnem ali eventualno celostnem izostanku raziskovalnega dela v pedagoškem posredovanju pa zna trpeti aktualnost in navezanost na sodobna strokovna dognanja. Zgodovinska stroka je pri tem še posebej specifična. Zato menimo, da neka posplošena ocena vpetosti raziskav v pedagoški proces ne sme obveljati kot merodajen kriterij kakovosti za vse znanstvene discipline.

6. ustreznost kadrov – veljavna habilitacija

V prilogi 5 so poleg dokumentacije o tekočih izvolitvah učiteljev v naziv navedeni tudi njihovi raziskovalni dosežki oziroma objave za preteklo pet-letno obdobje (2003 – 2008). Izpolnjen Obrazec 4, ki se ujema z izjavami izvajalcev in sklepi o izvolitvah v naziv in Priloga 5 še dodatno dokazujeta vpetost učiteljskega kadra v študijski proces. Iz posredovanega Obrazca 4 (Podatki o visokošolskih učiteljih, znanstvenih sodelavcih in visokošolskih sodelavcih, predvidenih za izvedbo programa) izhaja, da ima Oddelek za zgodovino 10 redno zaposlenih učiteljev in sodelavcev, s tremi sodelavci ima pogodbeno razmerje, eden deluje v okviru dopolnilnega delovnega razmerja. Ni jasna vloga dodatne priloge – seznama imen, kjer je navedeno še 6 imen katerih izvolitev ni v okviru zgodovinskih ved. Zdi se, da gre za predvidene učitelje izbirnih predmetov. Med na oddelku matičnimi učitelji po akademskih nazivih prevladujejo redni profesorji (5) in docenti (5), ki jim sledijo izredni profesorji (3). Redni profesorji so dosmrtno izvoljeni v naziv, vsi izredni profesorji in docenti imajo veljavne izvolitve, nobenemu se ne izteče izvolitveno obdobje v š. l. 2010-2011. Kot izhaja iz spletnih informacij potekajo v aprilu 2011 na FFUM volilni postopki za izvolitev dekana za naslednje štiriletno mandatno obdobje. Poleg dekana iz prejšnjega mandatnega obdobja je kandidaturo najavilo še troje učiteljev FFUM.

7. sklenjeni dogovori za izvajanje strokovne prakse (strokovne šole)

V okviru podatkov, ki jih posreduje priloga 7 (Dokazila o izpolnjenih pogojih za izvedbo praktičnega usposabljanja) je navedeno, da dvopredmetni pedagoški študijski program druge stopnje Zgodovina predvideva praktično usposabljanje. Z 270. osnovnimi šolami in 80. srednjimi šolami je FFUM sklenila sporazum o sodelovanju pri praktičnem usposabljanju bodočih učiteljev.

Ustrezanje merilom, prednosti in dobre prakse

Filozofska fakulteta UM in njen Oddelek za zgodovino imata informativno in pregledno spletno stran. Na podlagi informaciji, ki jih spletna stran ponuja je jasno predstavljena strukturiranost in vpetost oziroma preplet posameznih oddelkov ter drugih organov v delovanje fakultete. Ustrezno sta opredeljeni poslanstvo in vizija zavoda, ki jih dopolnjuje strategija FFUM v okviru katerega je ustrezno opredeljeno mesto Oddelka za zgodovino, skladno z umestitvijo zgodovinske vede v ustrezna študijska področja oziroma znanstvene discipline. Iz k vlogi dodanih prilog je mogoče sklepati o izrazito široki mednarodni raziskovalni angažiranosti zgodovinarjev na FFUM. Posebno gre poudariti njihovo partnersko vlogo pri evropskih projektih katerih nosilci prihajajo iz sosednjih držav, prednostno Avstrije. V okviru fakultete ima obravnavani oddelek visoko usposobljeno kadrovske sestavo in med njimi kar pet rednih profesorjev. Glede na dolgoletno delovanje Oddelka za zgodovino v okviru poprejšnje Pedagoške fakultete je razumljivo, da so strokovne discipline, ki so sedaj sestavni del Filozofske fakultete vzpostavile trdno povezavo z ustanovami sekundarnega izobraževanja po vsej Sloveniji.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Načrti za raziskovalno delo na področju zgodovinopisja po našem mnenju niso dovolj jasni, prav tako nosilstvo kateder/raziskovalne skupine oziroma notranja organizacija znotraj obstoječih okvirov matične ustanove. Iz prilog in informaciji na spletu ni povsem jasna sestava raziskovalne skupine (zgodovinarjev), ki lahko kandidira za raziskovalne projekte razpisane v okviru vsakoletnih razpisov ARRS (temeljni raziskovalni projekti, ciljni raziskovalni projekti, aplikativni raziskovalni projekti, itd.). Glede na starostno strukturo učiteljev in glede na trenutno pomanjkanje mlajših sodelavcev je dolgoročno zagotavljanje kadrov za izvedbo načrtovanih dejavnosti vprašljivo. Vpogled v statut UM in druge pravne akte razkriva še nedokončana razdelitvena razmerja med (poprejšnjo) Pedagoško fakulteto in tremi (novimi) fakultetami zaradi česar je zatečena pravno-formalna ureditev (še) pomanjkljiva, prav tako umestitev študijskega programa zgodovine v ta okvir.

3. KADRI (11. člen)

1. Kadrovskega načrt delovanje učiteljev v študijskem programu

Iz Kadrovskega obrazca 4 z dne 30. 11. 2010 je razvidno, da bo pri izvedbi študijskega programa sodelovalo 9 na FF UM redno zaposlenih visokošolskih učiteljev, en načelnik in en dodatno zaposlen visokošolski učitelj. V prilogi 5 k vlogi so priložene izjave o sodelovanju. Za vse navedene soglasja delodajalca niso potrebna, ker so že zaposleni na FF UM. Preko avtorske pogodbe bodo sodelovali en načelnik, da znanstvena sodelavca, en raziskovalec in en visokošolski učitelj, izjave o sodelovanju so v prilogi 5 v vlogi, soglasje delodajalca za omenjene avtorske pogodbe glede na izjave ni potrebno. FF UM dokazuje število in strukturo sodelujočih v načrtovanem študijskem programu, ki opravljajo znanstveno, raziskovalno, umetniško oz. strokovno delo s kadrovskim načrtom in dokazili o oblikah sodelovanja visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev s kadrovskim načrtom in izjavami o sodelovanju (priloga 5 in obrazec 4 v vlogi).

2. Veljavne izvolitve(glej tudi 2/6!)

V prilogi 5 se nahaja dokumentacija o tekočih izvolitvah učiteljev v naziv. Izpolnjen Obrazec 4, ki se ujema z izjavami izvajalcev in sklepi o izvolitvah v naziv in Priloga 5 dodatno dokazujeta vpetost učiteljskega kadra in sodelavcev v študijski proces. Iz posredovanega Obrazca 4 (Podatki o visokošolskih učiteljih, znanstvenih sodelavcih in visokošolskih sodelavcih, predvidenih za izvedbo programa) izhaja, da ima Oddelek za zgodovino 10 redno zaposlenih učiteljev in sodelavcev, s tremi sodelavci ima pogodbeno razmerje, eden deluje v okviru dopolnilnega delovnega razmerja. Ni jasna vloga dodatne priloge – seznama imen, kjer je navedeno še 6 imen katerih izvolitev ni v okviru zgodovinskih ved. Zdi se, da gre za predvidene učitelje izbirnih predmetov. Med na oddelku matičnimi učitelji po akademskih izvolitvenih nazivih prevladujejo redni profesorji (5) in docenti (5), ki jim sledijo izredni profesorji (3).

Redni profesorji so dosmrtno izvoljeni v naziv, vsi izredni profesorji in docenti imajo veljavne izvolitve, nobenemu se ne izteče izvolitveno obdobje v š. l. 2010-2011. Ni povsem jasna vloga delovnega mesta »načelnik« v okviru izvajanja predmeta/ov Sodobna zgodovina. Omenjena oseba, ki je v rednem delovnem razmerju na MORS (poveljniško-štabna šola) je na FFUM v pogodbenem razmerju in na UM izvoljena v akademski naziv docenta.

3. Merila za izvolitve

Na spletnih straneh UM so objavljena Merila za volitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev. Po mnenju strokovnjakov in zaposlenih na UM so kriteriji oziroma pogoji za doseganje habilitacijskega naziva v omenjenih Merilih zahtevni(<http://www.uni-mb.si/povezava.aspx?pid=2673>). Merila za izvolitve presegajo NAKVIS standarde.

4. Oblikovanje senata in njegova struktura

Senat FF UM ima 16 članov, to so predstavniki vsakega oddelka, trije predstavniki študentov in dekan, ki je član po funkciji (Predstavitvena vsebina delovanja FF UM). V senatu UM ima vsaka članica UM vsaj enega člana, ena petina članov je predstavnikov študentov. Število visokošolskih učiteljev in znanstvenih delavcev zadostuje za oblikovanje senata FF UM, v njem so enakopravno zastopana študijska področja in znanstvene discipline.

5. Podporni delavci, služba za študentske zadeve

Iz podatkov o številu in vrsti redno zaposlenih na FF UM z dne 8. 3. 2010 je razvidno, da imajo redno zaposlenih 42 nepedagoških delavcev. Strukturo nepedagoških delavcev je deloma mogoče ugotoviti s spletne strani. Na spletni strani FF UM je naveden vodja referata za študentske zadeve, iz priloge 12 (Podatki o vpisu) je razvidno, da v referatu delajo še vsaj trije zaposleni. V okviru fakultete deluje tudi knjižnica s šestimi zaposlenimi delavci z univerzitetno izobrazbo bibliotekarske oz. ustrezne druge smeri in karierni center. Struktura in število zaposlenih podpornih delavcev zagotavljata kakovostno podporo za izvajanje študijskega programa. Na FF UM so zaposlene osebe, ki so odgovorne za študentske zadeve.

Ustrezanje merilom, prednosti in dobre prakse:

FF UM dokazuje število in strukturo sodelujočih v načrtovanem študijskem programu, ki opravljajo znanstveno, raziskovalno, umetniško oz. strokovno delo s kadrovskim načrtom in dokazili o oblikah sodelovanja visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev s kadrovskim načrtom in izjavami o sodelovanju (priloga 5 in obrazec 4 v vlogi). Število visokošolskih učiteljev in znanstvenih delavcev zadostuje za oblikovanje senata FFUM, v njem so enakopravno zastopana študijska področja in znanstvene discipline. Struktura in število zaposlenih podpornih delavcev po našem mnenju zagotavljata kakovostno podporo za izvajanje študijskega programa. Na FF UM so zaposlene osebe, ki so odgovorne za študentske zadeve.

4. ŠTUDENTI (12. ČLEN)

1. povezanost načrtovanih vpisnih mest in potreb po diplomantih

Študenti so v središču organizacije in izvajanju izobraževanja, kar upošteva tudi predlagani program. Vloga vsebuje podatke po povezanosti načrtovanih vpisnih mestih in potrebo po diplomantih. Le-ta je po našem mnenju nekoliko predimenzionirana in nekonkretna. Po podatkih, ki jih vloga vsebuje se kaže, da je veliko število brezposelnih profesorjev zgodovine. Prednost dvopredmetnega pedagoškega programa je, da se širina možnosti zaposlitve poveča zaradi možnosti izbire drugega dela dvopredmetnega študija. Ponuja se predvsem zaposlitev na osnovnih in srednjih šolah.

2. Svetovalna služba in redna zaposlitev v referatu/podporni službi za študente

Na zavodu deluje svetovalna služba, ki nudi študentom potrebne informacije povezane z vpisom. Glede na število zaposlenih nepedagoških kadrov, lahko sklepamo, da so v Svetovalni službi in v Referatu redno zaposleni.

3. Vključevanje študentov v ZRD in praktično usposabljanje

Študenti so preko Magistrskega seminarja in magistrskega dela vključeni v raziskovalno dejavnost.

Študijski program bi lahko ponujal več tovrstnih vsebin. Iz vloge je razbrati, da študijski program predvideva praktično usposabljanje, kar vloga dokazuje s pogodbami z srednjimi in osnovnimi šolami, ki nudijo izvajanje praktičnega usposabljanja.

4. Organiziranost študentov in vključevanje v upravljanje zavoda

Študenti imajo možnost organiziranja in so vključeni v upravljanje zavoda. Na zavodu aktivno deluje Študentski svet. Opaziti je, da pri volitvah v Študentski svet obstaja možnost demokratičnega deficita, saj študentski svet vodi prodekan študent, ki je predlagan s strani dekana in imenovan s strani rektorja, torej vodja študentskega sveta ni voljen s strani študentov.

5. Kakovost izobraževanja in zbiranje podatkov

Zavod redno zbira podatke in opravlja analize o rezultatih izobraževanja in drugimi s tem povezanimi podatki. Prav tako so v zagotavljanje kakovosti vključeni tudi študenti, saj enkrat letno izvajajo študentsko anketo, katero potem obravnava tudi Študentski svet, obenem pa je le-ta objavljena tudi na spletni strani visokošolskega zavoda. Univerza v Mariboru je sprejela Pravilnik o študentski anketi. Rezultati študentske ankete so med drugim tudi javno objavljeni na spletni strani, ne pa tudi analiza rezultatov in sosledne ugotovitve. Ustrezen je tudi ukrep ob nizki oceni profesorja. Na zavodu deluje tudi Komisija za ocenjevanje kakovosti, katere dva člana sta študenta. Na podlagi samoevalvacijskega poročila, ki je objavljen na spletni strani zavoda je mogoče predvidevati, da se zbirajo vsi s študijem povezani podatki. Podatki povezani s študijem so velikokrat pomemben pokazatelj kakovosti študijskega programa, zato je bilo smiselno te podatke javno objavljati ločeno od samoevalvacijskih poročil.

Ustrežanje merilom, prednosti in dobre prakse:

Senat Univerze v Mariboru je na svoji 23. seji, 23.6.2009, sprejel Pravilnik o izvajanju študentske ankete na Univerzi v Mariboru; z izvajanjem ankete lahko FFUM redno zbira in analizira podatke o izobraževanju. Univerza redno izvaja evalvacije članic, FFUM izvaja samoevalvacije, študenti so vključeni v postopke evalvacij, izvedena je bila tudi zunanja evalvacija. Na spletni strani Filozofske fakultete Univerze v Mariboru so objavljeni rezultati zadnje samoevalvacije, zunanjih evalvacij in rezultati študentskih anket. FFUM s tem omogoča boljše vključevanje študentov v presojo kakovosti tudi na strokovnem področju na katerem delujejo. Zavod ima organiziran in delujoč študentski tutorski sistem, ki je po našem mnenju z vidika kakovosti lahko ključnega pomena.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Po našem mnenju vloga ne vsebuje neposredne povezanosti med številom vpisnih mest in potrebami po diplomantih, kar ni vedno ključen pokazatelj potreb po študijskem programu, predvsem za potrebe socialnega in kulturnega področja. Pravilnik o delovanju in sestavi študentskih svetov omogoča možnost demokratičnega deficita pri delovanju Študentskega sveta, saj le tega vodi in predstavlja prodekan študent, ki je predlagan s strani dekana in imenovan s strani rektorja in ne direktno voljen s strani študentov, katere ta organ predstavlja.

5. MATERIALNI POGOJI (13. ČLEN)

1. Ustreznost prostorov in opreme ter dokazila o lastništvu ali najemu

Iz Letnega poročila UM za leto 2010 je razvidno, da je UM razpolaga z nepremičnino Filozofska fakulteta, na Koroški 160, Maribor, v katero investira in jo vzdržuje. Iz priloge 6 k vlogi so razvidni: uporabno dovoljenje, zemljiško knjižni izpisek, izjava o odstopu prostorov, imenovanje komisije za delitev prostorov in opreme, dogovor o razdelitvi prostorov med Pedagoško fakulteto, Filozofsko fakulteto in Naravoslovno matematično fakulteto Univerze v Mariboru, dodatek k dogovoru o razdelitvi prostorov med Pedagoško fakulteto in Filozofsko fakulteto Univerze v Mariboru, popis prostorov Filozofske fakultete, knjižnica, popis opreme potrebne za izvajanje študijskega programa. FF UM načrtuje adaptirati objekt na Koroški 160 in dodaten objekt Dom pod Plešivcem, ki ga namerava urediti tako, da bo primeren za pedagoško dejavnost. FF UM posodablja opremo za študijski proces, v Samoevalvacijskem poročilu za leto 2010 - o organizaciji, izvedbi in razvoju izobraževalne in znanstvene dejavnosti - FF UM navaja, da so v letu 2010 posodobili in ustrezno opremili vse predavalnice in fonolaboratorij, tako da se študijski proces izvaja v urejenih in z avdio-vizualnimi pripomočki opremljenih predavalnicah. FF UM se zaveda pomanjkljivosti prostorov in opreme za izvajanje

obstoječih in načrtovanih dejavnosti, vendar prostorsko stisko rešuje v okviru možnosti.

2. Prilagoditve potrebam študentov s posebnimi potrebami

Vpetost in omogočanje enakih možnosti študentom s posebnimi potrebami omogoča Pravilnik o študentih s posebnim statusom. Objavljen je na spletni strani UM (Pravilnik o študentih s posebnim statusom na Univerzi v Mariboru št. A5/2010-41 AG (Obvestila XXVIII-7-2010) - velja od 1. 10. 2010). Pravilnik omogoča prilagoditve študijskega procesa za študente s posebnimi potrebami, iz vloge pa ni razvidno, kakšne so prilagoditve prostorov in opreme študentom s posebnimi potrebami, ki so gibalno ovirani (mednje spadajo tudi slepi in slabovidni študenti). Na UM so v letu 2010 analizirali ustreznosti knjižničnih storitev za uporabnike s posebnimi potrebami in z Občino Maribor vzpostavili sodelovanje na področju opreme in storitve za uporabnike s posebnimi potrebami (Letno poročilo UM za leto 2010).

3. Finančni viri

V vlogi, ki je bila pripravljena novembra 2009 in dopolnjena septembra 2010 je navedena ocena finančnih sredstev glede na takrat veljavno Uredbo o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov od leta 2004 do leta 2009 (Uradni list RS, št. 134/2003 z dne 30. 12. 2003, Uradni list RS 132/2006 z dne 15. 12. 2006 in Uradni list RS, št. 99/2008 z dne 17. 10. 2008). Pri izračunih so uporabljali podatke MVZT, Statističnega urada Republike Slovenije ter FF UM (načrtovana dinamika gibanja števila vpisanih študentov in diplomantov). Ocena finančnih sredstev je izdelana do konca leta 2015, kar je od leta priprave vloge le za 6 let. Zaradi spremenjenega sistema financiranja, ki ga prinaša nova Uredba o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov (Uradni list RS, št. 7/2011 z dne 4. 2. 2011) (uredba), navedena ocena finančnih sredstev ni več ustrezna, vendar je potrebno upoštevati, da se je omenjena uredba spremenila po oddaji vloge in da je FF UM upravičena do sredstev po spremenjeni uredbi.

4. Informacijska in komunikacijska tehnologija

FF UM posodablja opremo za študijski proces, v Samoevalvacijskem poročilu za leto 2010 o organizaciji, izvedbi in razvoju izobraževalne in znanstvene dejavnosti FF UM navaja, da so v letu 2010 posodobili in ustrezno opremili vse predavalnice in fonolaboratorij, tako da se študijski proces izvaja v urejenih in z avdio-vizualnimi pripomočki opremljenih predavalnicah. Pri predlaganem študijskem programu bo pedagoški proces potekal ob uporabi informacijske tehnologije (prenosni računalniki in dodatna računalniška oprema, DVD/CD-predvajalniki, TV-sprejemniki, videorekorderji, LCD projektorji, kamere ipd.). V študijskem programu dvopredmetnega pedagoškega študijskega programa je predviden tudi predmet IKT.

Filozofska fakulteta ima 31 vidnih predmetov v LMS/CMS Moodle (e-učenje). Nekateri predmeti so že pravi elektronski predmeti z multimedijskimi gradivi, drugi pa služijo za komunikacijo med profesorji in študenti, oddajo seminarskih nalog in distribucijo gradiv. Predmete je pripravilo 11 od 12 oddelkov FF UM, med njimi tudi Oddelek za zgodovino. V študijskem letu 2009/2010 med realiziranimi aktivnostmi navajajo: »Prostori, namenjeni pedagoškemu procesu so opremljeni z IKT tehnologijo, zasenčenje je zagotovljeno.« Za komunikacijo s študenti imajo na voljo AIPS, novice za študente na spletni strani FF UM, elektronsko oglasno desko in Moodle (za komunikacijo znotraj zaključene skupine). (Samoevalvacijsko poročilo za leto 2010 o organizaciji, izvedbi in razvoju izobraževalne in znanstvene dejavnosti FF UM)

5. Knjižnica v zavodu in ustrezen dostop do ustreznega študijskega gradiva

Na FF UM deluje Miklošičeva knjižnica (Miklošičeva knjižnica), ki je bila ustanovljena leta 2007 in deluje v okviru Knjižničnega informacijskega sistema Univerze v Mariboru (KISUM). Knjižnice KISUM delujejo kot enoten sistem, medtem ko so upravno organizacijske enote fakultet. Miklošičeva knjižnica je največja visokošolska knjižnica UM. V prostem pristopu je približno 47.000 enot monografskih publikacij, serijske publikacije za tekoče in preteklo leto. Posebnost je neknjižno gradivo, ki ga kupujejo načrtno za manjšo ciljno skupino uporabnikov (didaktiki, glasbeniki ...). (Samoevalvacijsko poročilo za leto 2010 o organizaciji, izvedbi in razvoju izobraževalne in znanstvene dejavnosti FF UM)

Fakultetna knjižnica zagotavlja potrebno strokovno literaturo, omogoča dostop do elektronskih virov, ki podpirajo študijske programe FF UM in je vključena v medbibliotečno izposajo Univerzitetne knjižnice v Mariboru ter nacionalni vzajemni bibliografski sistem.

Ustrežanje merilom, prednosti in dobre prakse:

FF UM ima po našem mnenju zagotovljene ustrezne prostorske pogoje in opremo za izvajanje študijskih programov in drugih, s tem povezanih dejavnosti. Vlogi so priložena po našem mnenju ustrezna dokazila o prostorih in popis opreme. FF UM je upravičena do sredstev po Uredbi o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov Uradni list RS, št. 7/2011 z dne 4. 2. 2011 in drugih javnih virov financiranja in ima po našem mnenju zadostne finančne vire za izvajanje študijskega programa. FF UM po našem mnenju uporablja sodobno informacijsko-komunikacijsko in drugo učno tehnologijo ter drugo opremo, ki je potrebna za izvajanje študijskih programov ter znanstvene, raziskovalne, umetniške oz. strokovne dejavnosti. Kakovostna IKT je na voljo študentom.

Na FF UM deluje visokošolska Miklošičeva knjižnica, ki zagotavlja po našem mnenju ustrezne knjižnične informacijske storitve, dostop do ustreznega knjižničnega gradiva s področij študijskih programov ter znanstvenih, raziskovalnih, umetniških in strokovnih področij, ki jih FF UM razvija. Študijsko gradivo in elektronske baze podatkov po našem mnenju ustrezajo vsebini in stopnji študijskega programa, knjižnica je registrirana v skladu z zakonom o knjižničarstvu.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Iz vloge po našem mnenju ni razvidno, kakšna je primernost prostorov FF UM za študente s posebnimi potrebami, čeprav prilagoditve študijskega procesa študentom s posebnimi potrebami opredeljuje in predpisuje Pravilnik o študentih s posebnim statusom na UM. Obenem velja naša pripomba tudi oceni finančnih sredstev, ki je izdelana do konca leta 2015, kar je od leta priprave vloge oddaljeno le 6 let in ne 7 let za kar bi jo naj vlagatelj izdelal.

6. ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI (14. ČLEN)

1. Upoštevanje slovenske in evropske regulative

Skladno s svojim poslanstvom je Univerza v Mariboru »celovita izobraževalna in raziskovalna ustanova, ki si prizadeva za odličnost izobraževanja in povečevanje znanja s pomočjo temeljnih in aplikativnih raziskav. Univerza v Mariboru je tesno povezana z mednarodnim univerzitetnim prostorom« Razvojná naravná in inovativnost se kaže v rezultatih dosedanjega dela ter v dolgoročnih in kratkoročnih prednostnih ciljih, ki so podrobneje opredeljeni v letnem programu dela institucije (programi dela in poročila so dosegljivi na <http://www.uni-mb.si/podrocje.aspx?id=37>). Komisija za kakovost na Filozofski fakulteti v skladu z Bolonjsko deklaracijo, podpisano leta 1999, sledi smernicam evropskega sodelovanja pri zagotavljanju kakovosti. S svojim delom spremlja kakovost visokošolskega zavoda, študijskih programov ter znanstvenoraziskovalnega, umetniškega in strokovnega dela (Samoevalvacijsko poročilo za leto 2010 o organizaciji, izvedbi in razvoju izobraževalne in znanstvene dejavnosti FF UM).

Poslovnik kakovosti UM je v pripravi. Komisija za ocenjevanje kakovosti univerze je v svoj načrt dela za študijsko leto 2010/2011 uvrstila tudi izdelavo poslovnika kakovosti UM, s katerim bodo v posebnem predpisu določeni postopki samoevalvacije, pristojnosti, način dela ter ukrepe za spremljanje in izboljšanje kakovosti. Za dosedanje delo je zadoščal prej omenjeni Pravilnik o postopku samoevalvacije in evalvacije univerze in njenih članic ter o sestavi in številu članov Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze, ki vsebuje večino zahtevanih določil (Predstavitvena vsebina FF UM) in opredeljuje sprotno spremljanje in izboljševanje kakovosti, konkurenčnosti in učinkovitosti svoje dejavnosti, tako izobraževalnega, znanstvenega, raziskovalnega kot tudi strokovnega dela.

2. Načrtovanje in izvajanja periodičnih samoevalvacij; zbiranje podatkov o učnih izidih

Univerza v Mariboru (UM) ima že več let vzpostavljen sistem spremljanja in zagotavljanja kakovosti, tako delovanja zavoda kot izvajanja posameznih študijskih programov. V okviru tega članice UM periodično (letno) izvajajo samoevalvacije svojih dejavnosti ter izdelajo samoevalvacijska poročila. Postopek samoevalvacij UM in njenih članic določa Pravilnik o postopku samoevalvacije in evalvacije univerze in njenih članic ter o sestavi in številu članov Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze (<http://www.uni-mb.si/dokument.aspx?id=10319>). Samoevalvacijska poročila ter iz njih izhajajoče akcijske načrte, ki vsebujejo predloge in potrebne ukrepe za odpravo ugotovljenih slabosti ter krepitev

ugotovljenih prednosti, poleg pristojne komisije redno obravnava tudi Senat UM. (Predstavitvena vsebina FF UM). Študentska anketa se je v letu 2009 izvajala v papirni obliki, za vse zaposlene pedagoške delavce in v vseh študijskih programih. Dekan imenuje skupino za izvajanje ankete, ki jo izvede v skladu z navodili iz januarja 2007. Študenti prostovoljno in anonimno izpolnijo anketne obrazce, ki jih nato strojno obdela RCUM in posreduje rezultate dekanu FF UM. V letu 2010 so prvič izdelali e-gradiva in pričeli z izvedbo kontrole kakovosti študijskega procesa z anketiranjem študentov (ankete: ocenjevanje mentorjev, tutorjev, referata za študentske zadeve). V študijskem letu 2009/2010 so prešli na ravni Univerze v Mariboru na nov način anketiranja, ki je popolnoma elektronski. Študenti tako ob vpisu izpolnijo anketo za izvajalce (izpis vpisnega lista, ki je pogoj za vpis v višji letnik, je možen zgolj ob izpolnitvi ankete). Rezultati te ankete zaenkrat še niso dostopni. /Predstavitvena vsebina FF UM in Samoevalvacijsko poročilo za leto 2010 o organizaciji, izvedbi in razvoju izobraževalne in znanstvene dejavnosti FF UM (Samoevalvacijsko poročilo FF UM 2010)/.

V vlogi in na spletni strani UM ni mogoče zaslediti (novih) pravil za anketo, ki bi naj vzpostavljala obvezno anketiranje. Obvezno anketiranje je v nasprotju z objavljenim aktom, ki je naveden v vlogi, z Navodili o izvajanju študentskih anket o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev na UM (2006), ki so objavljena na spletni strani UM in v 3. členu določa, da je anketiranje prostovoljno in anonimno. Iz samoevalvacijskega poročila je razvidno, da je FF UM je v študijskem letu 2009/2010 realizirala večino načrtovanih aktivnosti za pričetek kontrole kakovosti študijskega procesa. Izvedli so anketiranje študentov, ki so ocenjevali programe, mentorje pri strokovni praksi, tutorje in referat za študentske zadeve. Načrtovali so tudi izvedbo vrednotenja študijskih obremenitev po ECTS in anketiranje diplomantov (zaposljivost in nadaljnje izobraževanje). Anketiranje diplomantov je navedeno v akcijskem načrtu FF UM za študijsko leto 2010/2011. Pri zbiranju in analizi podatkov o učnih izidih študentov in celotnega izobraževanja ter drugih z njim povezanih dejavnosti iz vloge in spletne strani FF UM ni zasledil vključevanja ali načrtov za vključevanje relevantnih delodajalcev v spremljanje in razvoj kakovosti študijskih programov.

3. Vključevanje vseh deležnikov v presojo kakovosti

Pravilnik o postopku samoevalvacije in evalvacije univerze in njenih članic ter o sestavi in številu članov Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze določa, da samoevalvacijsko skupino fakultete sestavljajo predstavniki vseh glavnih interesnih skupin (visokošolski učitelji, raziskovalci, študenti, strokovno in administrativno osebje). Komisija za ocenjevanje kakovosti univerze je sestavljena iz predstavnikov članic univerze, študentov (1/5) in predstavnika nepedagoških delavcev. Študenti so vključeni v spremljanje kakovosti tudi z izpolnjevanjem študentske ankete o pedagoškem delu in drugih anket. Z anketo, ki se ne izvaja vsako leto, so v letu 2010 preverjali tudi stopnjo zadovoljstva uporabnikov s storitvami, osebjem, fondom, prostori in opremo knjižnice ali posamičnimi ožjimi storitvami (Samoevalvacijsko poročilo FF UM 2010).

V Akcijskem načrtu za zagotavljanje kakovosti opravljanja dejavnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru za leto 2011 med aktivnostmi načrtujejo spremljanje kakovosti z izvedbo anket, namenjenih spremljanju zaposljivosti diplomantov in njihovih namer za nadaljnje izobraževanje (anketo nameravajo izvesti prvič). Na FF deluje karierni center, vendar ni podatkov o sistemskem spremljanju zaposljivosti in ustreznosti kompetenc diplomantov oz. o načrtih za vzpostavitev spremljanja z vidika delodajalcev. V Načrtu dela Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze v študijskem letu 2010/2011 v strateškem načrtu aktivnosti navaja vključevanje vseh zaposlenih in študentov na UM k prizadevanjem za dvig kakovosti na UM in seznanjanje javnosti z rezultati zagotavljanja kakovosti na UM.

Ustrežanje merilom, prednosti in dobre prakse:

UM in FF UM ima strategijo za zagotavljanje kakovosti in sistem kakovosti, s tem sledi evropskim standardom in ima opredeljeno poslanstvo in vizijo. Pravilnik o postopku samoevalvacije in evalvacije univerze in njenih članic ter o sestavi in številu članov Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze opredeljuje sprotno spremljanje in izboljševanje kakovosti, konkurenčnosti in učinkovitosti, tako izobraževalnega, znanstvenega, raziskovalnega, umetniškega kot tudi strokovnega dela in ima elemente poslovnika kakovosti (ta je v pripravi). S samoevalvacijskimi poročili FF UM spremlja realizacijo

načrtovanih aktivnosti, navaja razloge za odstopanja v realizaciji in načrtuje aktivnosti za odpravo pomanjkljivosti in izboljšave. Iz samoevalvacijskega poročila za leto 2010 o organizaciji, izvedbi in razvoju izobraževalne in znanstvene dejavnosti FF UM je razvidna ocena stanja oz. uresničevanja ciljev in novi cilji in ukrepi za izboljšanje kakovosti. Na podlagi samoevalvacijskega poročila je pripravljen Akcijski načrt za zagotavljanje kakovosti opravljanja dejavnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru za leto 2011, ki je tudi objavljen na spletni strani FF UM.

FF UM redno izvaja študentske ankete o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev. V študijskem letu 2009/2010 so izvedli anketiranje študentov o izvedbi študijskega procesa, s čimer zbirajo in analizirajo podatke o učnih izidih študentov. V letu 2011 načrtujejo tudi izvajanje anketiranja diplomantov, kar lahko izboljša spremljanje učnih izidov. Z zbiranjem, spremljanjem in analiziranjem kazalnikov izobraževalne in drugih z njim povezanih dejavnosti zbirajo in analizirajo podatke celotnega izobraževanja ter drugih s tem povezanih dejavnostih. UM vključuje predstavnike zaposlenih in študentov v presojo kakovosti svojega delovanja.

UM in FF UM po našem mnenju vključuje v presojo kakovosti glavne notranje interesne skupine (visokošolski učitelji, raziskovalci, študenti, strokovno in administrativno osebje) preko predstavnikov v organih, ki pripravljajo ali obravnavajo akte in dokumente s področja kakovosti. Načrtujejo nadaljnje vključevanje vseh zaposlenih in študentov na UM k prizadevanjem za dvig kakovosti na UM in seznanjanje javnosti z rezultati zagotavljanja kakovosti na UM.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Poslovník kakovosti je še v pripravi, njegova priprava je navedena v načrtu dela za študijsko leto 2010/2011. Pri dosedanjem zbiranju in analizi podatkov o učnih izidih študentov in celotnega izobraževanja ter drugih z njim povezanih dejavnosti iz vloge, spletne strani FF UM in UM po našem mnenju ni zaslediti vključevanja ali načrtov za vključevanje relevantnih delodajalcev v spremljanje in razvoj kakovosti študijskih programov.

Na FF deluje karierni center, vendar ni podatkov o sistemskem spremljanju zaposljivosti in ustreznosti kompetenc diplomantov oz. o načrtih za vzpostavitev spremljanja z vidika delodajalcev. K vlogi so v prilogi 8 priložena mnenja panožne gospodarske zbornice, resornega ministrstva in združenj delodajalcev, ki podpirajo pripravo študijskih programov, ni pa navedeno, kako so bili delodajalci vključeni v pripravo novih študijskih programov ali kako naj bi bili vključeni v spremljanje njihove kakovosti.

7. POTREBA PO ŠTUDIJSKEM PROGRAMU (16. ČLEN)

1. Izkazano potreba relevantnega okolja; zaposljivost diplomantov (glej tudi 1/1!)

Načrtovanje in izvajanje študijskega programa mora biti utemeljeno s potrebami gospodarskega, sociološkega in kulturnega razvoja ožjega in širšega okolja, obenem je potrebno tudi pri ustanavljanju novih študijskih programov upoštevati možnosti zaposlitve magistrstov in možnosti nadaljevanja njihovega izobraževanja. Vloga sicer vsebuje podatke o potrebah po zaposlovanju, ampak so te presplošne. Magistri dvopredmetnega pedagoškega študijskega programa Zgodovina se lahko glede na svoje pridobljene kompetence in pridobljeno stopnjo izobrazbe nadalje izobražujejo.

8. ORGANIZACIJA IN IZVEDBA IZOBRAŽEVANJA – ŠTUDIJSKI PROGRAMI (17. ČLEN)

1. Študijski program: usklajenost in konsistentnost študijskega programa

Dvopredmetni pedagoški študijski program druge stopnje Zgodovina je v skladu z zakonom sestavljen po študijskih področjih ter znanstvenih disciplinah, za katere je bila fakulteta ustanovljena. Študijski program je strokovno dosleden in konsistenten, sodoben po vsebini in skladen z opredeljenimi cilji, t.j. omogoča ožje specializiran magistrski študij, ki usposablja za pedagoški poklic.

2. Podatki o programu

Program vsebuje vse splošne podatke (klasifikacija, stopnja, vrsta, trajanje, smeri, moduli). Dvopredmetni pedagoški študijski program druge stopnje Zgodovina je ovrednoten s skupno 60 ECTS. Kreditne točke so določene v skladu z Merili za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS. Posamezni letnik drugostopenjskega študijskega programa obsega 30 ECTS, posamezni semester 15 ECTS. Ena kreditna točka pomeni 30 ur obremenitve študenta, tako da je letna obremenitev študenta 1800 ur (900 ur na predlagani študijski smeri). Enaka razporeditev ur velja tudi za drugo študijsko smer,

ki jo študent študira v sklopu dvopredmetnega študijskega programa. Skupni seštevek ECTS je tako 120 ECTS.

3. Usklajenost ciljev in načrtovanih učnih izidov ter kompetenc

Vloga je skladna z Merili za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS, ki predvidevajo da je izbirnost na programu minimalno 10%, opaziti pa je, da je predmet Interdisciplinarna opazovalna praksa kreditno ovrednoten z 2 ECTS točkama, čeprav tretji odstavek 5. člena Meril pravi, da mora posamezni predmet biti ovrednoten z najmanj 3 kreditnimi točkami. V nadaljevanju člen sicer navaja, da se 1 teden praktičnega usposabljanja ovrednoti z 2 ECTS, kar pomeni, da glede na ta kriterij kreditno vrednotenje po ECTS zadostuje kriterijem Meril. Vseeno pa se zaradi velikega števila predmetov z nizkim kreditnim vrednotenjem po ECTS postavlja vprašanje o dejanski obremenjenosti študentov.

Cilji in načrtovani učni izidi ter kompetence so opredeljeni v posredovani vlogi in prilogah. Namreč, dvopredmetni pedagoški študijski program druge stopnje Zgodovina s svojim naborom vsebin diplomantu posreduje potreba pedagoška in strokovna znanja, ki jih mora učitelj/pedagog poznati in, ki jih zahteva Zakon o visokem šolstvu ter Statut Univerze v Mariboru. Obvezni predmeti iz sklopa zgodovinopisja nakazujejo, da je zgodovinopisje povezano z najnovejšimi pedagoškimi standardi. Strokovne in didaktične vsebine se smiselno povezujejo. Cilji študijskega programa so realni in premišljeno opredeljujejo splošne ter predmetno-specifične kompetence. Študijski program omogoča magistrski študij, ki študenta usposablja za raziskovanje samostojnih zgodovinskih problemov, hkrati pa zaradi svoje dvopredmetne narave študentu omogoča, da se seznanj tudi z drugimi problemskimi sklopi iz področja humanističnih in/ali družboslovnih ved. Slednje omogoča, da je študent ob uspešnem zaključku študijskega programa sposoben samostojnega dela na šolah in v arhivih, muzejih drugih kulturnih ali raziskovalnih ustanovah, hkrati pa lahko opravlja tudi poklice za katere izobražuje druga študijska smer. Posebnost študijskega programa je, da je v osnovi dvodisciplinaren, kar pomeni, da študent zraven vsebin iz zgodovinopisja, pridobiva tudi znanje iz drugega študijskega področja, kar mu daje zelo široko možnost zaposljivosti, prednostno na osnovnih in srednjih šolah oziroma v izobraževalnih ustanovah.

4. Mednarodna primerljivost študijskega programa

Mednarodna primerljivost dvopredmetnega pedagoškega študijskega programa druge stopnje Zgodovina na Oddelku za zgodovino Univerze v Mariboru primerjajo vlagatelji vloge s sorodnimi študijskimi programi zgodovine v Nemčiji in na Hrvaškem, in sicer v:

- Ruhr -- Universität Bochum (Univerza v Bochumu, Bochum, Nemčija), študijski program: Master of Education -- Geschichte, Lehramt an Gymnasien und Gesamtschulen;
- Gottfried Wilhelm Leibniz Universität Hannover, Historisches Seminar (Univerza v Hannoveru, Nemčija), študijski program: Masterstudiengang Lehramt an Gymnasien;
- Univerza u Zagrebu, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet (Univerza v Zagrebu, Filozofska fakulteta, Zagreb, Hrvaška), študijski program: Zajednički studij povijest -- geografija

5. Dokazovanje mednarodnega sodelovanja zavoda

Sodelovanje učiteljev Filozofske fakultete pri raziskovalnem delu s priznanimi evropskimi ustanovami oziroma v mednarodnih raziskovalnih projektih je opredeljeno v tabelah, ki so sestavni del priloge (glej predhodna poglavja!). Ž

6. Skladnost strukture študijskega programa in obremenitve v KT

Iz predmetnika dvopredmetnega pedagoškega in enopredmetnega nepedagoškega študijskega programa ni razvidno, kako lahko študent pridobi enake predmetnospecifične kompetence na področju zgodovinopisja, kot jih v na enopredmetnem študiju, kjer je zgodovinopisju namenjenih 120 ECTS, medtem ko je na dvopredmetnem nepedagoškem temu namenjenih 60 ECTS, na pedagoškem pa le 30 ECTS (vsi podatki vključujejo tudi magistrsko nalogo). Po posredovanem študijskem programu ima Dvopredmetni pedagoški študijski program zgodovine predvidenih 30 ECTS za dokončanje zgodovinopisja (z magistrsko nalogo), torej enega od dveh pedagoško naravnanih študijskih predmetov.

7. Priznavanje predhodno pridobljenih znanj

Študentom se lahko priznajo znanja in spretnosti, pridobljena pred vpisom, v različnih oblikah formalnega izobraževanja, ki jih kandidat izkaže s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vloženega dela študenta. Obseg in vsebina vloženega dela se ovrednotita po sistemu ECTS, vendar največ do 10 ECTS. Te vsebine lahko nadomestijo primerljive obveznosti v predlaganem Dvopredmetnem pedagoškem študijskem programu druge stopnje Zgodovina.

8. Ocenjevanje, napredovanje, prehodi, načini in oblike izvajanja študijskega programa

Napredovanje in prehodi ter načini in oblike izvajanja študijskega programa so jasno navedeni. Načini in oblike preverjanja in vrednotenja znanja študentov, kot jih predpisuje Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, so določeni v učnem načrtu vsakega posamičnega predmeta. Vsak predmet se zaključi s končnim preverjanjem znanja študenta. Poudarek je na ustnem preverjanju znanja v obliki razprave, katere namen je ugotoviti ali študent izkazuje razumevanje znanstvenoraziskovalnega dela na področju zgodovinopisja, ali je sposoben samostojne uporabe metod znanstvenoraziskovalnega dela na področju zgodovine in uporabe metod objektivnega sklepanja in argumentiranja ter ali razume teoretične probleme zgodovine. Pri ocenjevanju upoštevajo visokošolski učitelji splošna pravila ocenjevanja, ki jih določi Senat Filozofske fakultete in drugi pravilniki Univerze v Mariboru.

9. Vpisni pogoji in merila za izbiro v primeru omejitve vpisa

Pogoji za vpis in merila za izbiro v primeru omejitve vpisa so v skladu z zakonskimi določili ZVIS, prav tako obseg študijskih obveznosti, ki se lahko priznajo, ter obseg možnih manjkajočih obveznosti, ki jih mora kandidat opraviti.

10. Dokončanje študija – pogoji, strokovni naslov

Po opravljenih vseh s študijskim programom predpisanih študijskih obveznosti diplomant(ka) pridobi naslov: *magister profesor zgodovine*; kratica: *mag. prof. zg.* /*magistrica profesorica zgodovine*; kratica: *mag. prof. z.g.* - v navezavi na drugi študijski program, ki ga vpiše.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Obseg izbirnosti v okviru obravnavanega študijskega programa je le minimalen, - čeprav deset odstotno izbirnost, kot je predvidena, že zadovoljuje zakonske kriterije. Ovrednotenje aktivnosti za laboratorijske/kabinetne vaje oziroma praktično usposabljanje z 2 ECTS točkama zadovoljuje minimalne pogoje, a je naše mnenje, da bi morali tudi v takih primerih, ko je praktično usposabljanje samostojen predmet, vztrajati pri ovrednotenju z minimumom 3 ECTS točk, kot jih v načelu predvidevajo Merila. Iz vloge je pomanjkljivo razvidno doseganje (način, vsebina) predmetnospecifičnih kompetenc, saj se obvezno doseganje ECTS točk na treh predvidenih študijskih programih Zgodovine (dvopredmetni pedagoški, dvopredmetni in enopredmetni) med seboj bistveno razlikuje. Predvidevana je štirikrat manjša obremenitev za dvopredmetni pedagoški študijski program kot za enopredmetnega – ob zaželenem doseganju enakih predmetnospecifičnih kompetenc iz zgodovinopisja.

9. ORGANIZACIJA IN IZVEDBA IZOBRAŽEVANJA

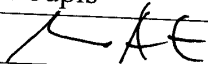
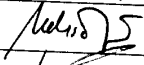
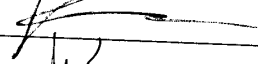
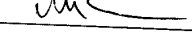
FFUM predvideva razpisati redni in izredni Dvopredmetni pedagoški študij Zgodovina na FFUM. Redni študij bo potekal v oblikah, ki so predvidene v predmetniku in učnih načrtih predmetov. Razpis bo omejil redni študij na 40 mest, izredni pa na 15 mest oziroma 5 mest v minimalistični izvedbi programa. Če bo na izredni študij vpisanih vsaj 15 študentov, se bo izredni študij izvajal v obsegu 1/3 predavanj in seminarjev rednega programa ter 3/4 seminarskih vaj in terenskih vaj rednega študija. Če bo na izredni študij vpisanih 5 do 10 študentov, se predavanja izvedejo v obliki konzultacij, seminarske vaje in terenske vaje pa v obsegu 1/3 rednega študija.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Po našem mnenju je potrebno zagotoviti doseganje predvidenih kompetenc študijskega programa tudi za izredni študij v vseh izvedbah, kar pa iz vloge ni jasno razvidno.

SKLEP PRESOJE: Po našem mnenju Dvopredmetni pedagoški študijski program druge stopnje Zgodovina na FF UM ustreza kriterijem Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, ki jih je sprejel Svet Nacionalen agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu.

	Ime in priimek	Datum	Podpis
Predsednik	Dr. Anton Gosar	19. 04. 2011	
Član	Dr. Aleksandar Jakir	14. 04. 11.	
Član	Vanja Perovšek	15. 04. 11	
Član	Mitja Urbanc	19. 4. 11	

V kolikor kateri od članov ne more podpisati skupnega poročila zaradi oddaljenosti, se priloži identični izvod skupnega poročila, ki ga podpiše ta strokovnjak in pošlje predsedniku, predsednik pa ga priloži k skupnemu poročilu.